

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA,
FRÝDEK-MÍSTEK,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

č.j.: DDSJFM/2502/2018

8.10.2018

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti ve školním roce 2017/2018

Mgr. et Mgr. Břetislav Váca, ředitel

OBSAH

1.	Základní údaje o zařízení	3
1.1.	Název a sídlo	3
1.2.	Charakteristika zařízení	3
1.3.	Údaje o zřizovateli	4
1.4.	Údaje o vedení	4
2.	Dětský domov	5
2.1.	Údaje o stavu dětí	5
2.2.	Oblast materiálního zabezpečení	5
2.3.	Oblast výchovně vzdělávací	6
2.3.1.	Prevence rizikových projevů chování.....	9
2.3.2.	Oblast vzdělávání	11
2.3.3.	Údaje o aktivitách DD a prezentaci DD na veřejnosti	11
2.3.4.	Spolupráce s rodinami	14
2.3.5.	Spoluspráva	15
2.4.	Oblast personálního zabezpečení	15
2.4.1.	Údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků	16
2.4.2.	Údaje o zapojení do dalšího vzdělávání v rámci celoživot. učení...	17
2.5.	Oblast organizační a ekonomická	18
2.5.1.	Údaje o zapojení do rozvojových a mezinárodních programů	19
2.5.2.	Údaje o předložených a školou realizovaných projektech financovaných z cizích zdrojů	19
2.5.3.	Údaje o spolupráci s odborovou organizací zaměstnavatele a dalšími partnery při plnění úkolů ve vzdělávání	19
3.	Údaje o výsledcích kontrol ČŠI a oprávněných institucí	22
4.	Základní údaje o hospodaření organizace	24
5.	Ochrana osobních údajů	27

1. Základní údaje o zařízení

1.1. Název a sídlo

Název: Dětský domov a Školní Jídelna, Frýdek-Místek, příspěvková organizace

Sídlo organizace: Na Hrázi 2126, 738 01 Frýdek-Místek

IČ: 68334222

IZO: 600031233

Místa poskytování služeb:

- 1) Na Hrázi 2126, Frýdek-Místek (1. - 6. rodinná skupina)
- 2) Bruzovská 1355, Frýdek-Místek (7. rodinná skupina)

Kontakt:

ústředna: 558 412 411

ředitel: 558 412 412

odloučené pracoviště: 731 594 588

email: domovfm@centrum.cz

web: www.ddnahrazi.cz

ID ISDS: yaqgycy

1.2. Charakteristika zařízení

Naše zařízení vzniklo spojením původně dvou dětských domovů – frýdeckého a místeckého dne 31.12.2008. Stávající podoba zařízení, jakou známe nyní, existuje od 1.9.2009. Děti v našem dětském domově (DD) žijí ve dvou budovách. První z nich je hlavní budova se sídlem Na Hrázi, kde máme 48 lůžek (6 rodinných skupin), druhá (říkáme jí Domeček) je odloučeným pracovištěm na ulici Bruzovská s 8 lůžky (1 rodinná skupina). Kapacita našeho zařízení je tedy **56 lůžek**.

V hlavní budově se nachází školní jídelna, která připravuje stravu pro 48 dětí a zaměstnance DD. Děti žijící v Domečku si pod dohledem vychovatele vaří samy.

Hlavním účelem zřízení organizace je zajištění náhradní rodinné výchovy nezletilé osobě, případně zletilé osobě do 19 let (dále jen „dítě“), na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření. Předmětem činnosti je dětem zajišťovat plné přímé zaopatření, náhradní výchovnou péči v zájmu

jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Dětský domov rovněž může poskytovat plné přímé zaopatření zletilým nezaopatřeným osobám, připravujícím se na budoucí povolání až do 26 let, a to za podmínek sjednaných ve smlouvě o prodlouženém pobytu mezi nezaopatřenou osobou a zařízením. Od 1.1.2014 jsou děti rozmísťovány do jednotlivých dětských domovů na základě rozhodnutí soudu.

1.3. Údaje o zřizovateli

Moravskoslezský kraj, 28.října 117, 702 18 Ostrava, IČ: 70890692

1.4. Údaje o vedení

Statutárním orgánem dětského domova je ředitel Mgr. et Mgr. Břetislav Váca, jmenovaný radou kraje od 1.12.2012. Dalšími členy vedení jsou zástupkyně ředitele, vedoucí vychovatelka a vedoucí školní jídelny.

2. Dětský domov

2.1. Údaje o stavu dětí

Počet dětí **na začátku** sledovaného období – 1.9.2017: **46**

Počet dětí **na konci** sledovaného období – 31.8.2018: **50**

V období od 1.9.2017 do 31.8.2018 přišlo 19 nových dětí a odešlo 15.

V případě příchozích dětí šlo o 5 případů soudem nařízeného předběžného opatření, 13 případů nařízené ústavní výchovy a v jednom případě návrat do DD po ukončení ÚV ve zákonem stanovené lhůtě. Z jiného zařízení k nám přišlo 5 dětí, 13 dětí přišlo z rodiny a 1 z pěstounské péče.

Ke dni 31.8.2018 máme v DD 42 dětí s nařízenou ústavní výchovou, 4 děti s nařízeným předběžným opatřením a 4 nezaopatřené osoby se smlouvou o prodlouženém pobytu v DD.

Podrobněji viz následující tabulka.

Počet dětí k 1.9.2017			Přírůstky			Úbytky						Počet dětí k 31.8.2018		
46			19			15						50		
z toho			z toho			z toho						z toho		
PO	ÚV	SPP	nPO	nÚV	SPP	zPO	zÚV	ukÚV	ukSPP	Př	PP,A	PO	ÚV	SPP
1	43	2	5	13	1	0	1	3	4	6	1	4	42	4

Zkratky:	PO, nPO, zPO	předběžné opatření soudu, nařízení, zrušení
	ÚV, nÚV, zÚV, ukÚV	ústavní výchova, nařízení, zrušení, ukončení
	PP, A	pěstounská péče, adopce
	SPP	smlouva o prodlouženém pobytu v DD
	Př	přemístění do jiného ústavního zařízení

2.2. Oblast materiálního zabezpečení

Ve školním roce 2017/2018 proběhlo v našem DD několik sanací, oprav, výměn i pořízení zcela nového majetku. **V budově Na Hrázi** byly provedeny následující práce: oprava balkónů na všech rodinkách, oprava nouzového osvětlení, oprava

zateplení sádkartonových podhledů na 5. rodinné skupině, oprava poškozené střechy, oprava koupelny na 5. rodinné skupině, výměna podlahové krytiny v kanceláři vedoucí školní jídelny, výměna vadné ústředny bezpečnostního systému, malířské práce.

Na odloučeném pracovišti – „Domečku“ na Bruzovské ulici jsme vyměnili vstupní venkovní dveře do keramické dílny, nechali opravit koupelnu a vstup do skladu obuvi, nechali zhotovit úpravu vnitřních obvodových stěn proti plísní.

V průběhu školního roku jsme nakoupili postele pro 24 dětí, tři pračky se sušičkou, sedací soupravu pro 5. rodinku, dovybavili jsme kuchyň školní jídelny, jídelní židle, lezecké potřeby, lední brusle a kompletní nábytek do kanceláře vedoucí školní jídelny.

2.3. Oblast výchovně vzdělávací

Základním zdrojem pro tvorbu plánů výchovně vzdělávacích činností je **školní vzdělávací program**, mezi jehož hlavní cíle jsme zařadili:

- 1) vytvořit kvalitní podmínky pro **harmonický a všestranný rozvoj** dítěte,
- 2) vychovávat **samostatné a dovednostně vybavené** jedince, kteří budou schopni žít po odchodu z DD praktickým a zdravým způsobem života,
- 3) zajistit takové prostředí DD, aby **důvěra dítěte** k vychovateli byla samozřejmou součástí výchovného procesu,
- 4) působit na jednotlivce i skupiny dětí se zaměřením na podporu **rozvoje jejich osobnosti** a prosociálního chování,
- 5) motivovat děti ke vzdělávání,
- 6) budovat u dětí takový **hodnotový systém**, aby byl v souladu s celospolečenským chápáním morálně zdravého světa,
- 7) vytvářet podmínky pro smysluplné využívání volného času dětí,
- 8) vytvářet takové podmínky, aby se děti v našem DD cítily dobře,
- 9) provázet dítě ve složitých obdobích jeho života.

V rámci těchto cílů a na základě diagnostiky rozumové úrovně, projevů chování, schopností a dovedností dítěte s přihlédnutím k jeho věku a individuálním zvláštnostem vytváříme dítěti jeho individuální **program rozvoje osobnosti**.

V programech rozvoje osobnosti dítěte se zaměřujeme na:

1. vztah k lidem,
2. vztahy s rodinou nebo s jinými blízkými osobami,
3. sebeobslužné dovednosti,
4. vztah k povinnostem,
5. školní dovednosti a vzdělávací potřeby,
6. další významné oblasti dle individuality dítěte
7. přání dítěte.

Formy a způsoby, jejichž prostřednictvím s dětmi pracujeme, jsou pokud možno co nejvíce přiblíženy příjemcům informací – dětem. Snažíme se, aby forma podání informace a osvojování či zdokonalování dovedností je co nejjednodušší a lehce uchopitelná. Nejčastěji využíváme hry, nácviky v modelových situacích a učení „in vivo“.

Kmenoví vychovatelé stejně jako v minulých letech nejprve připravili programy, které zrevidovala vedoucí vychovatelka. Po schválení se jednotlivé činnosti zakomponovaly do ročního plánu. Poté byl v průběhu školního roku plán realizován v rámci přímé výchovné práce s dětmi. Po realizaci zhodnotili kmenoví vychovatelé úroveň zvládnutí jednotlivých cílů programu každého dítěte. Na základě celoročního hodnocení poté vytvořili program na následující školní rok.

S programy rozvoje osobnosti dětí jsou vždy na začátku školního roku seznámeny nejen děti, ale i jejich zákonní zástupci. Předškolním dětem a prvňáčkům je věnována intenzivní pozornost – pravidelná logopedická péče, zařazení didaktických her různého typu do jejich denního režimu, aktivity na rozvoj jemné i hrubé motoriky, tvořivého myšlení apod. Starší děti žijící na Domečku (odloučené pracoviště) se především učí starat se o domácnost. Program pro tyto děti zdůrazňuje domácí práce jako je např. vaření, nakupování, praní, žehlení, starost o zahradu apod.

Součástí naší práce s dětmi jsou **projekty** našich vychovatelů. Pomocí projektů se snažíme zvyšovat kompetence dětí v různých oblastech za využití zájmových aktivit vychovatelů.

Pro děti naši vychovatelé v roce 2017/2018 nabízely následující projekty:

- 1) Práce s keramickou hlínou
- 2) Environmentální osvěta, výchova a vzdělávání
- 3) Děti v pohybu a rytmu
- 4) Kutilové
- 5) Mladý pěstitel
- 6) Výtvarné techniky

Stručně o projektech:

„**Práce s keramickou hlínou**“ je zaměřena na kreativní rukodělnou činnost, při které děti tvarují keramickou hlínu či pracují s licí hmotou. Tento projekt rozvíjí výtvarnou fantazii, jemnou motoriku, podporuje koordinaci oko-ruka, tvořivost dětí apod. Děti tvoří všelijaké výrobky, které jim dělají radost. Během uplynulého školního roku vytvářely děti svícny, zvonečky, vánoční blahopřání, ozdobné kachle, misky, sovy, sluníčka, anděly aj.

„**Environmentální osvěta, výchova a vzdělávání**“ je naším nejstarším projektem. Projekt je zaměřen na poznávání přírody, třídění odpadků, šetření vodou a energiemi. Pravidelně v součinnosti s městskou skládkou chodíme sbírat odpadky do lesů a učíme děti se starat o své okolí. V zimě jsme rovněž pomáhali přikrmovat zvířata, stavěli jsme krmítka pro ptáky apod.

„**Děti v pohybu a rytmu**“ je projektem, jehož aktivity reprezentují náš dětský domov navenek nejvíce. Projekt „děti v pohybu“ je taneční a pěvecký kroužek dohromady, kde se nacvičují různá vystoupení s dětmi všech věkových kategorií. Připravená vystoupení jsou prezentována nejen na soutěžích (Hejbejte se a zpívejte s Hankou Kynychovou, Můj nejmilejší koncert, Česko se hýbe na školách plných zdraví apod.), ale také k potěšení seniorů v domovech důchodců, nemocných v hospici, dětských dnech, na akcích našich sponzorů, města apod..

Projekt „**Kutilové**“ přesně vystihuje náplň tohoto projektu. Pan vychovatel se zaměřil na rozvíjení dovedností, které souvisejí s jemnou i hrubou motorikou dítěte. Kutilové natírali zahradní nábytek, opravovali jízdní kola, sádrovali díry a praskliny na

stěnách, malovali, stavěli trampolínu, čistili vodovodní odpady pod umyvadly, sekali trávu motorovou sekačkou, šroubovali, řezali a vrtali.

V projektu „**Mladý pěstitel**“ připravily děti pod vedením vychovatelky záhonky, na kterých se učili sázet, plít, okopávat, hnojit, zavlažovat, rýt, předpěstovávat sazenice raného salátu, rajčat, bazalky, majoránky apod. Po vypěstování se sklízelo, zpracovávalo a ochutnávalo.

V projektu „**výtvarné techniky**“ děti skládaly mozaiku ze střepů kachliček, vyráběly vánoční i velikonoční přání, tvořily dárky pro sponzory DD, šily látkové tašky, malovaly pomocí vosku velikonoční vajíčka, vyráběly ozdoby z drátků a korálků apod. Nutno říci, že výtvary z tohoto projektu zkrášlují naše interiéry a dělají nám radost.

2.3.1. Prevence rizikových projevů chování (sociálně patologické jevy)

V oblasti rizikových projevů chování se nejvíce potýkáme s nerespektováním pokynů a vulgárním chováním dětí mezi sebou. Oproti loňskému školnímu roku stoupl počet nevhodného chování dětí vůči vychovatelům. Markantní zlepšení nastalo v oblasti zneužívání alkoholových i nealkoholových návykových látek. Asi nejvýraznějším problémem byly mnohonásobné útoky tří dívek.

Rizikové projevy chování řešíme prostřednictvím pozitivních motivací, pohovorů, dohod s dětmi a pomocí opatření ve výchově – odnětí výhody, snížení kapesného, omezení nebo zákaz trávení volného času mimo DD, odnětí možnosti účastnit se atraktivní činnosti či akce.

Vzhledem k tomu, že nechceme, aby naše děti byly závislé na virtuálním světě, existují v našem DD jednoznačná **pravidla** pro užívání těchto prostředků. Tato pravidla si děti určily zcela samy, na některých rodinných skupinách vychovatel jejich konečnou podobu pouze reguloval. Výhodou participace dětí na pravidlech je skutečnost, že existuje daleko vyšší pravděpodobnost, že je samy budou dodržovat.

Dalším závažným problémem ústavních zařízení resp. škol je **šikana**. Dvakrát během školního roku provádí náš metodik prevence průzkum šikany formou dotazníků a rozhovorů s dětmi. Daleko cennější než samotné oficiální průzkumy je však všímavost a průběžné rozhovory s dětmi při běžných činnostech. Vzhledem k několika úspěšným odhalením agresorů, následným opatřením a vytvoření spíše

otevřené komunitní skupiny, kde hlas každého z dětí má stejnou váhu, děti nemají problém zajít za vychovatelem a o čemkoli mu říci. Domníváme se, že přestože tendence k šikaně slabších dětí u některých agresivnějších jedinců existují, ve velké míře je různými opatřeními eliminujeme (hovory s dětmi, pozitivní motivace, přemístění dítěte na jiný pokoj, na jinou skupiny, do jiného zařízení apod.) K přemístění do jiného ústavního zařízení přistupujeme až jako k poslední možnosti, kdy dítě dlouhodobě nepřijímá naši výchovu a kdy už jsme vyčerpali všechny nám dostupné výchovné metody a jsme přesvědčeni, že nemůžeme dítěti jinak pomoci. K otázce šikany v našem DD bychom tedy uvedli, že existuje, avšak jen v náznacích prvního stádia – zrodu ostrakismu. Děláme však všechno pro to, abychom to včas odhalili a co nejlépe vyřešili.

Realizace minimálního preventivního programu 2017/18

Září 2017	Průzkum vztahů mezi dětmi (SORAD).
Říjen 2017	Beseda: Kyberšikana a rizika virtuální komunikace.
Listopad 2017	Průzkum a vyhodnocení šikany prostřednictvím dotazníku a rozhovorů.
Prosinec 2017	Beseda na téma: Co děti trápí a co by chtěly v novém roce změnit.
Leden 2018	Soubor psychosociálních her zaměřených na náhled dítěte do sebe a přizpůsobivost.
Únor 2018	Zimní lyžařský pobyt - intenzivní pohybové aktivity.
Březen 2018	Průzkum vztahů mezi dětmi (SORAD).
Duben 2018	Beseda: Nemoci. (Poruchy příjmu potravy, nemoci spojené se zneužíváním drog)
Květen 2018	Průzkum a vyhodnocení šikany prostřednictvím dotazníku a rozhovorů.
Červen 2018	Projekce filmu s protidrogovou tematikou, následná beseda o filmu a vlastních zkušenostech.
Prázdniny 2018	Výlety, vícedenní pobyty, prožitkové aktivity s dětmi, které zůstali během prázdnin v DD.

Podrobné výstupy z výše uvedených aktivit jsou součástí interní dokumentace DD.

2.3.2. Oblast vzdělávání

V uplynulém školním roce jsme měli v DD 3 děti navštěvující mateřskou školu, 36 dětí ze základní školy a 19 středoškoláků.

Všechny děti, ze kterých vychází uvedené počty, u nás byly buď fyzicky, nebo evidenčně. Z toho jich 15 v průběhu školního roku 2017/2018 odešlo.

Meziroční srovnání prospěchu dětí DD

Srovnání s předešlými školními roky	PŠ,ZŠ, SŠ, VOŠ						MŠ					
	Neprospěli		Prospěli		Prosp.s vyz.		Celkem				Celkem	
	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.	1.pol.	2.pol.
2008-2009	3	1	47	41	9	7	59	49	6	6	65	55
2009-2010	7	1	32	33	6	4	45	38	7	6	52	44
2010-2011	4	2	26	30	9	12	39	44	6	7	45	51
2011-2012	2	2	32	32	17	16	51	50	3	3	54	53
2012-2013	1	4	31	32	14	11	46	47	1	1	47	48
2013-2014	1	1	26	31	14	13	41	45	0	0	41	45
2014-2015	5	4	36	36	5	4	46	44	2	2	48	46
2015-2016	8	7	32	31	3	2	43	40	1	1	44	41
2016-2017	8	7	34	32	3	4	45	43	1	1	46	44
2017-2018	12	7	24	26	6	7	42	40	3	3	45	43

Zhoršené statistiky ve školních výkonech jsou způsobeny především příchodem nových dětí, jejichž vědomosti a školní dovednosti jsou ve srovnání s ostatními dětmi stejného věku hluboce podprůměrné. V některých případech se zanedbaná péče v oblasti vzdělání prostě už téměř nedá dohnat.

2.3.3. Údaje o aktivitách DD a prezentaci DD na veřejnosti

V uplynulém školním roce se naše děti jako každý rok účastnily velkého množství akcí, soutěží, výletů apod. Následující tabulka je výčtem těchto událostí:

Rok 2017	
2.9.	Zábavné odpoledne se Slezskou diakonií
16.9.	akce Kdo si hraje, nezlobí v Hranicích na Moravě
23.9.	turnaj ve vybíjené v DD Melč
23.9.	bruslení v hale Polárka
7.10.	turistický výšlap na Smrk
8.10.	návštěva obory, sběr kaštanů
14.10.	vystoupení na republikovém divadelním festivalu v Divadle Jiřího Grossmanna, Praha
19.-22.10.	první běh projektu „Tréninky dospělosti“ v Praze

20.-22.10.	víkendový pobyt na chatě Patriotka na Ostravici
21.10.	turistický výšlap na Velký Javorník
27.-29.10.	Podzimní soustředění - Hejbejte se s Hankou Kynychovou v Praze
28.10.	návštěva hokejového utkání v hale Polárka
31.10.	Halloween v DD
2.-5.11.	druhý běh projektu „Tréninky dospělosti“ v Praze
4.11.	turnaj v nohejbalu v Lichnově
4.11.	generálka na koncert kapely kabát v Třinci
8.11.	Setkání našeho chlapce se sourozenci v Ostravě
18.11.	soutěž Sedmikvítek v Kopřivnici – recitace, tanec, divadlo: 3. místo tanec; postup do celostátního kola ve hře na kytaru a zpěvu
18.11.	návštěva aquaparku
19.11.	účast na 4. ročníku Tvůrčích dílen v Mořkově
19.-21.11.	finálové závody „Hejbejte se s Hankou Kynychovou“ v Praze
23.11.	třetí běh projektu „Tréninky dospělosti“ v Praze
1.12.	nahrávání hudebního klipu s vánoční tematikou
2.12.	naučný výšlap ve Štramberku
5.12.	Mikulášská nadílka od samotného Mikuláše, čerta i anděla
6.12.	adventní koncert v kostele s Chantal Poullain
8.12.	vánoční vystoupení v zařízení Náš Svět v Przně
13.12.	předvánoční rej s Maxim Turbulenc v Ostravě
15.12.	taneční vystoupení v kulturním domě ve Staříči
16.12.	návštěva Světa techniky v Ostravě
29.12.	návštěva kina Luna v Ostravě
Rok 2018	
6.1.	návštěva aquaparku
11.-14.1.	čtvrtý běh projektu „Tréninky dospělosti“ v Praze
13.1.	turistický výšlap na Skalku
20.1.	návštěva aquaparku
26.1.	návštěva kina Vlast
27.1.	turnaj v bowlingu
28.1.	turistický výšlap na Radhošť
2.2.	poznávací výlet jeskyně Šipka, Štramberk
3.2.	návštěva hokejového utkání v hale Polárka
10.-16.2.	zimní rekreační pobyt s dětmi v Jeseníkách
23.-25.2.	víkendový pobyt na chatě Patriotka na Ostravici
24.2.	taneční vystoupení dětí na teplákovém plese

25.2.	návštěva olympijského parku v Ostravě
9.3.	taneční vystoupení dětí na plese Linie radosti v Národním domě
10.3.	návštěva kina Vlast
10.3.	návštěva aquaparku
17.3.	návštěva aquaparku
24.3.	turnaj v deskových hrách ve Fulneku – 4.místo
7.4.	návštěva představení „Alenka v kraji zázraků“
8.4.	turistický výšlap na Velký Javorník
13.4.	taneční vystoupení dětí na plese v Bašce
21.4.	návštěva házenkářského utkání
21.4.	návštěva Světa techniky v Ostravě
27.4.	účast v taneční soutěži „Česko se hýbe na školách plných zdraví“ – 2.místo
28.4.	návštěva aquaparku
29.4.	turnaj v pétanque – 2.místo
1.5.	procházka pohádkovým lesem v Kopřivnici
5.5.	turnaj ve florbalu
6.5.	divadelní představení Čtyřlístek
8.5.	účast na úklidové akci „Poděkuj horám“
16.5.	Jarní koncert v KD Dobrá - vystoupení našich dětí, které se učí hrát na hudební nástroj
18.5.	vystoupení našich dětí v Hospici Frýdek-Místek
19.5.	Sportovní hry mládeže v Ostravě – 1.místo ve fotbale, postup do republikového kola
19.5.	turnaj v bowlingu
25.5.	účast na akci Ostrava se baví
26.5.	soutěž mezi dětmi DD v discgolfu v Budišově nad Budišovkou
27.5.	návštěva koncertu souboru Ondrášek
31.5.	republikové závody - Česko se hýbe na školách plných zdraví
2.6.	1. místo na turnaji v házené v DD Zašová
5.6.	Republikové sportovní hry mládeže v Tachově – 4.místo ve fotbale
9.6.	soutěž v kuličkách v Karvině
9.6.	námi pořádaný turnaj v malém fotbale mezi DD MSK
15.-17.6.	festival OUT OF HOME v Praze – zážitková hra
16.6.	vystoupení na dětském dni v Kozlovicích, pořádaném Armádou ČR
16.6.	cyklistická soutěž v Čeladné
20.6.	vystoupení na Dni zdraví a sociálních služeb
23.6.	turnaj ve vodním fotbálku v Melči
6., 24., 28.7.	návštěva aquaparku
9.-12.7.	prázdninový pobyt na chatě na Ostravici

16.-21.7.	cyklopobyt ve Valticích
17.7.	turnaj v bowlingu
21.7.	návštěva kina
22.7.	návštěva koncertu v Divadle loutek v Ostravě
24.7.	vycházka na rozhlednu na Kabáťici
26.7.	akce s vodáckým klubem Jachting Palkovice – jízda na kanoe, kajaku
29.7.	návštěva lanového centra a lezecké stěny
1.,20.,23.,30.8.	návštěva aquaparku
11.-17.8.	letní rekreační pobyt s dětmi na horách
22.8.	jízda na šlapacích autech kolem přehrady Olešná
24.8.	turnaj v bowlingu
27.8.	návštěva psího útulku
28.8.	návštěva jízdárny – jízda na koních

Podrobnější informace o akcích a úspěších našich dětí najdete v naší elektronické kronice na webových stránkách <http://www.ddnahrazi.cz/>

2.3.4. Spolupráce s rodinami

Součástí naší práce je i komunikace s rodinami dětí. S rodiči nově příchozích dětí si řekneme, jaká jsou pravidla návštěv, co je v zájmu dítěte a co naopak není. Zpravidla při prvním kontaktu jsou zákonní zástupci řádně seznámeni s vnitřním řádem naší organizace. Vždy na začátku školního roku seznámíme rodiče s individuálními programy rozvoje osobnosti jejich dětí. Snažíme se o to, aby se rodiče také podíleli na výchově svých dětí, přestože je má v péči dětský domov. Rodič se k programu může vždy vyjádřit, přijít s nápadem, navrhnout cíl, ke kterému bude jeho dítě směřováno. Všem zákonným zástupcům 2x za rok píšeme dopis, jak se jejich dítěti daří v domově, ve škole, jak se chová, jak tráví svůj volný čas a co se mu podařilo.

Rodičům, kteří mají zájem, zprostředkováváme poradenský a informační servis. S „dostupnými“ rodiči vždy projednáváme důležitá opatření, týkající se např. volby střední školy, zdravotních zákroků apod.

Další součástí naší práce s blízkými našich dětí je podpora kontaktů dětí s rodinou. Vedeme přesnou evidenci, analyzujeme ji, hovoříme s blízkými o vhodnosti kontaktů a pobytech dětí v rodině o víkendech a prázdninách. Snažíme se

rodiče motivovat ke stabilizaci rodinného zázemí vedoucím k žádosti rodiče o zrušení ústavní výchovy.

2.3.5. Spoluspráva

Děti mají možnost spolurozhodovat nejen o činnostech, které budou s vychovatelem provádět, ale také participovat na určitých pravidlech. Zavedené pravidla dětmi jsou lépe přijímány a dodržovány, než kdyby přišly shůry od vychovatele. Vychovatel pravidla samozřejmě koordinuje. Naší filozofií je skutečnost, že sice žijeme v jednom domě (když nepočítáme odloučené pracoviště), leč dům se skládá z bytů, které mohou mít odlišná pravidla – tak jako byty např. v panelovém domě. Vše musí být v souladu s Vnitřním řádem a ostatními předpisy. Centrálně rozhodujeme pouze věci zásadního významu. Dětem vkládáme do rukou určité kompetence, se kterými úzce souvisí i tolik podstatná odpovědnost.

Pro skutečné fungování těchto pravidel je důležité nejen to, aby děti participovaly na jejich zavedení, ale také aby vychovatelé důsledně dohlíželi na jejich dodržování.

2.4. Oblast personálního zabezpečení

Struktura zaměstnanců DD k 31.8.2018

prac. zařazení	počet osob	úvazek	PP	NP
ředitel	1	1,0	1	
zástupkyně ředitele	1	1,0	1	
vedoucí vychovatelka	1	1,0	1	
ekonom	1	1,0		1
vedoucí ŠJ	1	1,0		1
sociální pracovnice	1	1,0		1
administrativní prac., pokladní	1	1,0		1
vychovatelé	18	18	18	
bezpečnostní pracovníci	6	6		6
kuchařky	3	3		3
švadleny-pradleny	2	2		2
uklízečka	2	1,5		2

údržbář	1	1		1
řidič	1	1		1
celkem	40	39,5	21	19

PP – pedagogický pracovník

NP – nepedagogický pracovník

ŠJ – školní jídelna

2.4.1. Údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a ostatním vzdělávání

Vzdělávání pedagogů:

Ředitel:

- konference Rozpravy o institucionální péči 2018 – současnost a perspektivy
- strategická podpora a předcházení konfliktům
- GDPR v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy
- krizová komunikace, media relations a fundraising
- seminář k vstupní analýze GDPR
- emoční sebeobrana pro učitele a vychovatele
- vybrané problémy z aplikace právních předpisů se zaměřením na školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Zástupkyně ředitele:

- konference Rozpravy o institucionální péči 2018 – současnost a perspektivy
- krizová komunikace, media relations a fundraising
- metodické setkání k registru smluv
- emoční sebeobrana pro učitele a vychovatele

Vedoucí vychovatelka:

- zdravotník zotavovacích akcí
- emoční sebeobrana pro učitele a vychovatele

Vychovatelé - semináře:

- klient s psychiatrickou diagnózou v praxi
- emoční sebeobrana pro učitele a vychovatele

Vzdělávání ostatních zaměstnanců:

Ekonom:

- workshop pro ekonomy škol a školských zařízení

Sociální pracovníce:

- školení informační systém datových schránek
- konference Ochrana lidské důstojnosti

Vedoucí školní jídelny

- seminář k nákupnímu portálu
- školení: vaříme dětem s potravinovou intolerancí
- krajská konference hromadného stravování

Kuchařky

- školení: vaříme dětem s potravinovou intolerancí

V oblasti BOZ, BOZP a PO jsou pravidelně v různých intervalech dle legislativních předpisů školeni všichni zaměstnanci. V oblasti požární ochrany jsou jednou ročně školeni dva požární preventisté (jeden pro budovu Na Hrázi, jeden pro budovu Bruzovská).

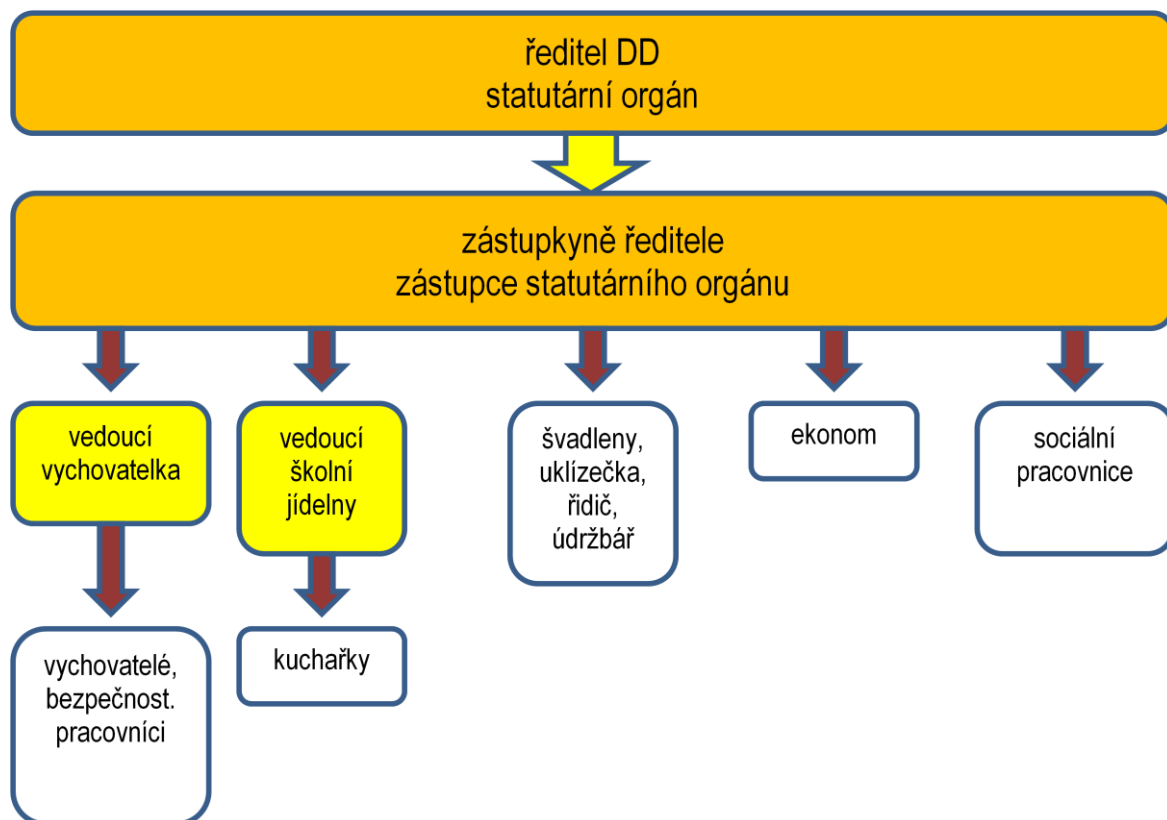
2.4.2. Údaje o zapojení do dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení

Dětský domov jako celek není zapojen do dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení.

2.5. Oblast organizační a ekonomická

Organizační struktura DD

V uplynulém školním roce 2017/2018 nedošlo k žádným reorganizačním změnám. Když budeme hovořit o kariérním systému pedagogických pracovníků, nově příchozí vychovatel nastupuje zpravidla jako nekmenový. Může pak svoji kvalitou práce stejně jako ostatní nekmenoví vychovatelé dosáhnout kariérního postupu, stát se kmenovým vychovatelem. Kmenoví vychovatelé jsou z hlediska personalistiky hlavními nositeli pedagogické práce s dětmi.

Kam v oblasti personálního zabezpečení u pedagogů směřujeme? Naším cílem je taková skladba vychovatelů, aby na každé rodinné skupině byl jeden vychovatel muž a jedna žena. Mužský i ženský vzor má ve výchově dětí zásadní důležitost. Bohužel se nám tento cíl naplňovat nedaří. Je jen velmi málo kvalitních mužských uchazečů - vychovatelů s požadovaným vzděláním.

2.5.1. Údaje o zapojení do rozvojových a mezinárodních programů

V uplynulém školním roce 2017/2018 jsme do rozvojových či mezinárodních programů nebyli zapojeni.

2.5.2. Údaje o předložených a realizovaných projektech financovaných z cizích zdrojů

Od roku 2011 jsme zapojeni v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, organizovaného Dětským domovem v Karviné do projektu ESF „**Další vzdělávání zaměstnanců dětských domovů v Moravskoslezském kraji**“. Tento projekt byl ukončen v první polovině roku 2018.

Od ledna 2018 jsme účastníci **projektu Comenius** realizovaného Nadací Terezy Maxové dětem. Projekt je určen pro děti ve věku od 6 let – žáky základních škol, studenty středních škol a odborných učilišť, případně vysokých škol. Finanční podpora je směřována na doučování.

2.5.3. Údaje o spolupráci s odborovou organizací zaměstnavatele a dalšími partnery při plnění výchovně-vzdělávacích úkolů

V našem dětském domově máme odborovou organizaci. Několikrát ročně informujeme a projednáváme různé záležitosti, tak jak stanovuje zákon 262/2006 Sb., zákoník práce. Spolu s výborem odborové organizace řešíme různé pracovní-právní záležitosti, tak jak nám ukládá zákoník práce a kolektivní smlouva. Odborová organizace se mj. také podílela na sestavení rozpočtu fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) a zásadách čerpání prostředků FKSP.

Na poradách zaměstnanců 6.9.2017, 29.11.2017, 7.2.2018, 25.4.2018 a 2.7.2018 byly projednány Výroční zpráva o činnosti DD ve školním roce 2016/17, průběžné zprávy o čerpání rozpočtu a informace dle zákoníku práce, Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace za rok 2017, Finanční záměry a informace o rozpočtu DD na rok 2018 a rozpočet FKSP na rok 2018.

Dne 8.12.2017 jsme společně s odborovou organizací provedli kontrolu plnění kolektivní smlouvy a projednali potřebné pracovní záležitosti. Věnovali jsme se především následujícím bodům:

- a. nejnovější stav a struktura zaměstnanců, pravděpodobný vývoj zaměstnanosti u zaměstnavatele
- b. základní otázky pracovních podmínek zaměstnanců a jejich změny
- c. zajišťování plnění běžných úkolů vyplývajících z předmětu jeho činnosti především svými zaměstnanci, které k tomu účelu zaměstnává přednostně v pracovním poměru
- d. systém hodnocení a odměňování zaměstnanců
- e. systém školení a vzdělávání zaměstnanců
- f. opatření ke zlepšení hygieny práce a pracovního prostředí, organizování sociálních, kulturních a tělovýchovných potřeb zaměstnanců
- g. změny v organizace práce
- h. ekonomickou a finanční situaci zaměstnavatele a její pravděpodobný vývoj
- i. plán čerpání dovolené 2017

Spolupráce s ostatními organizacemi:

Vzhledem k tomu, že ne všechny děti v DD jsou soběstačné a jejich postižení potřebuje permanentní pomoc, spolupracujeme se společností **Podané ruce**, která nám na základě smlouvy poskytuje osobní asistenty. Ve školním roce 2017/18 byla osobní asistence potřebná u jedné dívky.

Další organizací, která s námi úzce spolupracuje, je humanitární organizace **Adra**, které za našimi dětmi pravidelně jednou vysílá své dobrovolníky. Dobrovolníci si chodí s dětmi hrát, povídají si s nimi, chodí s dětmi na procházky, sdílí s dětmi svůj volný čas.

Mnohdy nadstandardní spolupráce je s institucemi, jejichž spolupráce s dětskými domovy je dána legislativou či je přinejmenším obvyklá. Jmenujme tedy alespoň Odbory sociálně právní ochrany dětí měst, ze kterých pocházejí naše děti, Základní školu Komenského ve Frýdku-Místku, Základní a mateřskou školu Naděje ve Frýdku-Místku, Střední školu, Základní školu a Mateřskou školu, Frýdek-Místek, Střední školu gastronomie, oděvnictví a služeb ve Frýdku-Místku a Střední odbornou školu, Frýdek-Místek.

Další organizace, se kterými spolupracujeme, jsou školy, vysílající k nám své studenty na praxi. Každým rokem prochází naším zařízením několik studentů ze středních, vyšších odborných a vysokých škol. Jde o studenty ze škol pedagogických

a sociálních směrů. Především pedagogické praktikanty velmi rádi vedeme, protože ty kvalitní zahrnujeme do naší databáze potencionálních kolegů...

Když nepočítáme dárce, jejichž seznam je **na stránce našeho webu**: <http://www.ddnahrazi.cz/podpora/podporuji-nas/>, nejintenzivněji spolupracujeme s obecně prospěšnou společností **Dejme dětem šanci**, které se snaží prostřednictvím svých projektů pomáhat dětem a mladým lidem z dětských domovů na jejich cestě k samostatnosti. Na podzim roku 2017 a v zimě roku 2018 probíhala realizace projektu „Tréninky dospělosti“ obecně prospěšné společnosti **Spolu dětem**. Projekt klade důraz na přípravu dětí k osamostatnění se v době před a po odchodu z dětského domova.

3. Údaje o výsledcích kontrol ČŠI a oprávněných institucí

Informace o kontrolách ostatních institucí v naší organizaci jsou sestaveny chronologicky dle termínů realizací kontrol.

Okresní státní zastupitelství:

25.9.2017 a 7.3.2018 - Pravidelná prověrka Okresního státního zastupitelství ve Frýdku – Místku podle § 39 odst. 2, písm. g) zákona č. 109/2002 Sb.

Výsledek kontroly ze dne 25.9.2017 – příkaz státní zástupkyně:

1) ve věci opatření ve výchově je nutné konkretizovat omezení trávení volného času mimo zařízení.

2) ve věci zamítnutí žádosti o povolení pobytu dítěte mimo zařízení či zrušení pobytu dítěte po předchozích nesouhlasích obecního úřadu je nutné zahajovat správní řízení, protože odůvodnění, že zahájit toto řízení oznámením by bylo neúčelné, neboť ve věci nelze rozhodnout jiným způsobem, nemá oporu v zákoně, přičemž účastník řízení musí být poučen o svých právech a musí mu být umožněno svá práva uplatnit.

Výsledek kontroly ze dne 7.3.2018:

Příkaz státní zástupkyně týkající se:

- 1) neúplné úpravy vnitřního řádu zařízení ve věci ukončení pobytu dítěte
- 2) nesprávného postupu ve věci rozhodování v oblasti státní správy, a to konkrétně ve stanovení příspěvku na úhradu péče dítěti, kterému nebyl dán prostor k vyjádření účastníka řízení, nebylo mu doručeno oznámení o zahájení správního řízení ani rozhodnutí o výši příspěvku. Oznámení a rozhodnutí bylo doručeno pouze opatrovnici, která byla pro účely tohoto řízení usnesením stanovena.

Přijaté opatření:

ad 1) úprava Vnitřního řádu DD formou dodatku a řádné seznámení zaměstnanců a dětí s touto úpravou.

ad 2) uvedení postupů do souladu s ustanovením § 29 odst. 4. správního řádu.

Okresní správa sociálního zabezpečení

dne 22.5.2018 – předmětem kontroly bylo: Plnění povinností v nemocenském pojištění, plnění povinností v oblasti pojistného a plnění povinností v důchodovém pojištění za období 1.5.2015 – 30.4.2018.

Ve všech případech kontroly nebyly zjištěny nedostatky.

Jiné kontroly oprávněných institucí ve školním roce 2017/2018 neproběhly.

4. Základní údaje o hospodaření organizace

Údaje o přepočteném stavu zaměstnanců v roce 2017		
Pedagogičtí pracovníci	Vychovatelé	21,249
Nepedagogičtí pracovníci (18,124)	THP	2,000
	provozní pracovníci	5,124
	obchodně provozní pracovníci	4,000
	ostatní pracovníci	7,000
Celkem		39,373

Limit počtu zaměstnanců na rok 2017 dle poslední úpravy závazných ukazatelů ze dne 22. 11. 2017 byl zřizovatelem stanoven ve výši **40,00**. Tento limit nebyl překročen.

a) Základní ekonomické ukazatele – závazné ukazatele

Závazný ukazatel - Příspěvek na provoz		§ 3133 Ústavy péče pro mládež
ÚZ 33353	Přímé náklady na vzdělávání - kraje	16 045 400,00 Kč
v tom:	prostředky na platy	11 707 928,00 Kč
	ostatní osobní náklady	50 000,00 Kč
	zákonné odvody	3 997 713,00 Kč
	FKSP	234 159,00 Kč
	přímý ONIV - přímý	55 600,00 Kč
ÚZ 33073 RP "Zvýšení platů nepedagogických zaměstnanců regionálního školství"		200 899,00 Kč
v tom:	prostředky na platy	147 720,00 Kč
	zákonné odvody	50 225,00 Kč
	FKSP	2 954,00 Kč
ÚZ 33052 RP "Zvýšení platů pedagogických a nepedagogických zaměstnanců regionálního školství"		278 189,00 Kč

v tom:	prostředky na platy	204 551,00 Kč
	zákonné odvody	69 547,00 Kč
	FKSP	4 091,00 Kč
CELKEM – MŠMT - příspěvky a dotace		16 524 488,00 Kč
ÚZ 00001	Provozní náklady	5 150 000,00 Kč
ÚZ 00205	účelově určeno na krytí odpisů	502 000,00 Kč
CELKEM – zřizovatel - příspěvky a dotace		5 652 000,00 Kč
Příspěvek na provoz celkem		22 176 488,00 Kč

Naše organizace v roce 2017 se ve svém hospodaření řídila závaznými ukazateli, které byly beze zbytku dodrženy. Skutečné čerpání příspěvku na provoz činí 22 176 488,00 Kč.

b) Rozbor nákladů a výnosů za rok 2017, výsledek hospodaření

Výnosy za rok 2017

(v tisících Kč)

	ÚZ 00001	ÚZ 00005	ÚZ 00205	ÚZ 33073	ÚZ 33052	ÚZ 33353	Celkem
Dotace od zřizovatele	5 150,00		502,00	200,899	278,189	16 045,40	22 176,488
Tržby za stravování		165,17					165,17
Příspěvek na úhradu péče		221,36					221,36
Přídavky na dítě		352,44					352,44
Úroky		7,02					7,02
Zúčtování RF - dary		83,38					83,38
Čerpání FKSP- majetek		22,47					22,47
Čerpání FI - opravy		212,28					212,47
Nepeněžní dary		45,64					45,64
Příspěvky na péči		198,00					198,00
Úhrada pohl. PnÚP		3,50					3,50
Náhrady za škody a rozhodnutí		0,90					0,90
Celkem	5 150,00	1 312,16	502,00	200,899	278,189	16 045,40	23 480,102

Náklady za rok 2017

(v tisících Kč)

	ÚZ 00001	ÚZ 00005	ÚZ 00205	ÚZ 33073	ÚZ 33052	ÚZ 33353	Celkem
Dotace od zřizovatele	5 150,00		502,00	200,899	278,189	16 045,40	22 176,488
Tržby za stravování		165,17					165,17
Příspěvek na úhradu péče		221,36					221,36
Přídavky na dítě		352,44					352,44
Úroky		7,02					7,02
Zúčtování RF - dary		83,38					83,38
Čerpání FKSP- majetek		22,47					22,47
Čerpání FI - opravy		212,28					212,47
Nepeněžní dary		45,64					45,64
Příspěvky na péči		198,00					198,00
Úhrada pohl. PnÚP		3,50					3,50
Náhrady za škody a rozhodnutí		0,90					0,90
Celkem	5 150,00	1 312,16	502,00	200,899	278,189	16 045,40	23 480,102

	v tis. Kč
Výnosy v roce 2017 celkem	23 480,10
Náklady v roce 2017 celkem	23 428,75
Výsledek hospodaření za rok 2017	51,35

Dětský domov dosáhl v roce 2017 zlepšeného výsledku hospodaření ve výši 51 350,32 Kč, avšak finančně ne zcela krytého z titulu pohledávek vůči zákonným zástupcům, které vznikly neuhrazením příspěvků na úhradu péče. Výše pohledávky za zákonnými zástupci za rok 2017 činí 45 622,00 Kč, z čehož vyplývá, že finančně je hospodářský výsledek kryt ve výši 5 728,32 Kč.

Zlepšený výsledek hospodaření za rok 2017 vznikl úsporou vlastních příjmů dětského domova.

Doplňková činnost: Organizace nerealizuje doplňkovou činnost.

5. Ochrana osobních údajů

Dětský domov a Školní jídelna, Frýdek-Místek, příspěvková organizace, se sídlem Na Hrázi 2126, Frýdek-Místek, IČO: 68334222 jako správce osobních údajů (dále jen „správce“) v souladu s ustanovením čl. 13 a následujících Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále jen „obecné nařízení o ochraně osobních údajů“), informuje o základních zásadách a principech na základě kterých zpracovává osobní údaje.

- *Osobní údaje Dětský domov zpracovává pouze po nezbytnou dobu, která je individuální pro jednotlivé účely zpracování.*
- *Správce zpracovává osobní údaje na základě zákona 109/2002 Sb. a zákona 262/2006 Sb. od zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků, uchazečů o zaměstnání, klientů (vč. osob do 13 let) a jejich rodinných příslušníků či osob blízkých, dodavatelů, odběratelů, smluvních partnerů, zmocněnců, žadatelů a stěžovatelů za účelem plnění právní povinnosti po dobu nezbytnou dle spisového řádu.*

Pokud správce zpracovává Vaše osobní údaje, máte právo:

- *požadovat od správce informaci o zpracování Vašich osobních údajů;*
- *požadovat umožnění přístupu k Vaším osobním údajům zpracovávaných správcem;*
- *požadovat opravu nepřesných osobních údajů (pokud se domníváte, že Vaše osobní údaje zpracovávané správcem jsou nepřesné);*
- *požadovat vymazání Vašich osobních údajů zpracovávaných správcem, popřípadě požadovat omezení jejich zpracování v souladu s příslušným právním základem pro zpracování osobních údajů;*
- *vznést námitku proti zpracování osobních údajů správcem;*
- *požadovat přenositelnost osobních údajů, které jste poskytl (poskytla) správci podat stížnost dozorovému orgánu.*

Pokud je zpracování Vašich osobních údajů podmíněno Vaším předchozím souhlasem se zpracováním, máte právo souhlas odvolat. Tím však není dotčena zákonnost zpracování vycházejícího ze souhlasu, který byl dán před jeho odvoláním. Svá práva vůči dětskému domovu v oblasti ochrany osobních údajů uplatňujte cestou pověřence pro ochranu osobních údajů.

**Pověřenec pro ochranu osobních údajů pro Dětský domov a Školní jídelnu,
Frýdek-Místek, příspěvkovou organizaci:**

F.S.C. BEZPEČNOSTNÍ PORADENSTVÍ a.s.,

IČ: 25884646,

sídlo: Vítkovická 1994/22, 702 18 Ostrava,

kontaktní e-mail: poverenecMSK@fsc-ov.cz

Všechny informace o činnosti dětí i fotografie dětí na webových stránkách jsou v souladu s platnou legislativou. Zpracování takových osobních údajů za účelem prezentace našeho dětského domova pokrývá zpravodajská licence.

Na závěr výroční zprávy bych nám všem, co pracujeme v dětských domovech, školách, poradnách, úřadech sociálně-právní ochrany dětí popřál moudrost, díky které bychom mohli ovlivňovat životy dětí jen ku jejich prospěchu. Ne vždy se tomu tak děje...